

ולמר חסד וכסף וכל דבר. ואלו הסוחרים אינם מסגלים כעולם כלום ולא יודעים לסגל אלא שלוחי העולם הם והם הפחותים. ונחשבים גדולים וחשובים. ואחרים והפחותים מהם שלח שליח, הם השולחים המכונים באנקיפה שאילו סחורות הסוחרים אינם מביאים אלא הם שלוחי הסוחרים להמליח להם מעות או להמליח מעות שלהם לרחוקים מעבר לים כדוד והם פחותי פחותים בשוב העולם ונחשבים לגדולי גדולים בעולם. ועדיין כהרל נחישב כל העולם על צוריו וזונו ופיו, לולא כסף ארץ העול השולט בעולם במדה ובמשקל ובמזין ונפישו רמאים ונחלים וחומסים פ"כ היו לריכים לוטרי כרמים. הם השרים היחשים על מדן דייני גזילות וגזירות ושופריהם להכות לפנות ולשפוט בין אדם לרעהו והמליים בינם לבין הפס והם הגדולים אשר אימתם מוטלת על הצריות וכורעים ומשתחוים להם, ולפיכך קיום העולם בעצמו אינם אפי' כשליח שליח הרל אלא שהם שומרים מכל פול והפול מביא אותם גבוה מעל גבוה. והיה די בזה בשוב המדינה, אך יש לחוש לבני מדינה אחרת שכריהם או מלכם יפשוטו אל המדינה זו ויגזלו מהם ארלם ואנשיהם פ"כ כולרכו להעמיד חיל לבא ושרי לבאיהם לאלפים ולרבבות מלומדי מלחמה איש חרבו על ירכו והם חשובים וגדולים מן הראשונים ואינם בקיאים אפי' במשפטי ומוסי הארץ אלא ללחום להרוס ולאבד כל חיל וגוי הנרים בני מדינה זו ואלו הם האמת שולט בעולם ולא ישא גוי אל גוי חרב ולא היו ירחים אלו מנזילותם של אלו ואלו מאלו לא היו לריכים לזה כלל אך השתא דליכא קושטא בעלמא, הרי הם גדולי עולם, והמלך המושל בגבורתו עולם ומשגיח על כל הרל לרכיו מרובי לפרכם כל שני מיני שרים ומייליהם, ולרכי ביתו וכבודו כי רב ומאין יבוא כל זה, וכל אלו הרל אינם לא זורעים ולא חורשים פ"כ יש ויש שרים אחרים גדולים מן הראשונים שאינם לא לוחמים ולא שופטים והם ריפי המלך ויועזיו משנהו ושלישו המחשכמים איך להוליח הולאות הרל מבני הארץ ולהטיל עליהם מסיס ועל סחורתם ועינם סוף כל סוף יתרון ארץ ככל היא ומלך לשדה נעבד ואין לפרש יותר כי הוא מוכן מאליו — אך זהו מלך הנעבד לשדה האמור בצבלי קהלת — ק' לאלקינו כל הכל הזה למה אם לא תכליתו דת ה' המקודש ושומרו והמתקדשים והמטכרים באמת בחירות בית ה' אפסי שדי להם בקב חרובין מ"מ להם ריחנה הארץ ובשכילם נברא העולם ומולאו [כשבת ל':] וישבו כסאות למשפטי ה' ואלקים נלכ בעדת אל ומלך יושב על כסא ה' להחזיק הדת ולהעמיד התורה ולומדה למען יחלו ב' העולמות זה המלך לדת נעבד ולא לשדה, והוא מושל יראת ה' ה' נחר והוא מבטל והוא נחר וה' מקיים ולזה סיים שיר השירים נתן את הכרם לנוטרים למלכי כל פס ועס, איש יביא צפריו אלף כסף ללרכי ביתו וכבודו, אבל האלף לך שלמה הוא מלכותא שהוא כעין מלכותא דרקיפ המעמיד הדת על מילו ומאחיים לשירו וחכמיו ומי הם אלו היושבת בגנים בגי' של מעלה ובהמיד של מעה חברים מקשיבים לקולך השמיעני. והי לך מר בין מלך הכלים למלך השירים:

אל תדעי לך היפה בנשים, לא אחרך בדקדוקים, ואומר כי כתי' ודי זהב שביצת הים גרם עשיית הפגל [פ"י ברכות ל"ב]. ומאחיו לא תלא רע ח"ו ורגלי חסידיו ישמור, אלא בכל כלי מזרים ה"י חרופים עליהם ע"ו ואותן שביצת מזרים נחבטלו כי נמוחו לורת כל פ"ו שלהם כדכתי' [שמות י"ב] ובכל אלתי מזרים אעשה שפטים

כלכו' אשורי יראת ולא רחוקו, איכ ה"י ה' להם לעול בנייהם רק משום רוח נפושית חס נרמו הם והרל שפיר פרלים ובה יובן אריכות לשון הקרא ואין להאריך במוכן:

בהפטרות יום ב' כי לא נעשה כפסח הזה ממתי השופטים, כי מי שאין לו קרקע פסח מספח [חוס' פסחים ג' פ"ב] והרבה לא ה' להם קרקע כי גם בימי יב"י כבר נמלאו מי שהקדיש קרקעו ולא יא' ביזבל כדמוכח בסי' י"ג [ק"י]. גבי רקבר בנכשת פנחם בנח, הך יאשי' חזר על כל ארץ פטרת השבטים ולא חזרו מהם אלא מעט מכל שבת כמבואר בתוס' וחי' רמבין פ' השולח פ"כ ה' לכל א' קרקע בשופי ועשו כולם פסח לא נשאר א':

שיר השירים אשר לשלמה. בסי' המשנה לרמב"ם פ"ו דמדרים משנה ד' דגים שאני טופס כתב ח"ל דפ כי בלשוניו כשיחזר שם האחד עם הרבים, הרי הוא מורה על הכלל ועל הפלגה ברכיו כגון הכל הכלים, שיר השירים, ואם אמר דג דגים כלל המין כולו באיה פנין שיהיה פכיל פ"ס. באמת יש לפקפק ולחלק בין דג דגה והכל הכלי ובין שיר השירי שנאמר בסי' הדיפה שיר של השירים ואלו כתיב שיר שירים ה' דומה לדג דגה והכל הכלים וק"ל — מ"מ נראה כי שהפ"ה קיבץ בקהלת דיעות כל הפילוסופי' המתחכמים בסברותיהם לא נותר דבר פ"כ נקרא הכל הכלים, וקיבץ בשיר השירים תכלית כל הקדושת כלת לבנון מתרפקת על דחה, ושוב חיבר ספר משלי להסביר מאשה זרה נכרי' הם הבלי קהלת ולויות ולויתו למלוא אשת חיל שבשיר השירים ומי זוכה למלוא תכליתה פ"כ סיים אשת חיל מי ימלא כי רחוק מפנינים מכרה — והנה ראה אמר בקהלת [ה' ח'] ויתרון ארץ ככל היא מלך לשדה נעבד, השפיל כבוד המלך השח עד לארץ ועשאו עבד לשדה, ובשיר השירים הנביהו עד לתפלה וסיים האלף לך שלמה מלכותא דארעא כעין מלכותא דרקיפא כדמפורש פ' שבעת העדות וברמבין סוף שה"ש, ומאחיים לנוטרים את פריי המה שריו וחכמיו — שמענה ואתה דפ לך. כי יתרון ארץ ככל היא ושדה החכר היינו הכדור בכללו הארץ וכל אשר עליה הימים וכל אשר בהם, והאדם מושל בכל הוא בעל הארץ והשדה, זורע וחורש וקולר וטוטע ומגדל ותולש גזוז טווח ורוקס, והיינו הארץ וישוזה ואחזיל פרי' [שבת פ"א]. בני שפיר החורי חורי יושבי הארץ שהיו בקיאים בישוזה של הארץ והם פיקרי הארץ ואילו לא הם אין עולם. ואחריהם וקורבנותם להם כמוהם כל צבלי המלכות המתקנים כלים לחרוש לזרוע לגזוז ולטוות, או המתקני' המאכלי' והמלבושים ובאלה נחשבה הארץ ולא לרץ יותר — ואחריהם ופחותים מהם, והמדומה שגדולים הם השלוחים המכונים סוחרים, והוא כי מי שרץ לאכול ה' לרץ לשלוח כמה שלוחים להביא לו המאכלים ממקומם ואפשר אפי' מכמה פרסאות והלרץ מלבוש היה לרץ כמה שלוחים להביא למר ממקומו ופשחים ממקומו והלורץ למלבוש כגון זהב לסף משי וכדומה וה' לרץ לכל זה הרבה שלוחים, פ"כ באו השלוחים הכוללים, והמה אינם יודעים לא לזרוע ולא לחרוש לא לטוות ולא לארוג אך הם שלוחים הכוללים זה שליח לבני עירו להביא תבואה ממקומות הרבה שיהיה באורו מלוי תבואה לכל קונה והוא שליח לחרש שטח וקטן אשה עבד ושפחה וכל הלרץ איפה או מדה חטים והיה לרץ לילך למרחוק הולך עתה לבית אורו של זה שה' שלוחו זה הקטן השוטח הוא משלחו ולוקה ממנו מדה קטנה של תבואה, ובן כששתן